

Zwalm is een buitenbeentje op het gebied van kerken: 12 kerkgebouwen en 1 kapel (Wijlegem) voor een bevolking van amper 8000 inwoners. Net als in alle andere gemeenten van België is het **beheer** daarvan in handen van een **kerkfabriek** per parochie. Oorspronkelijk waren dat dus 12 kerkfabrieken, met een paar eigenaardigheden: de kapel van Wijlegem, die op het grondgebied van Sint-Denijs-Boekel ligt, maar onder de kerkfabriek van Sint-Blasius-Boekel viel, en de grensoverschrijdende parochie Dikkele met het Gaverse gehucht Bochoute...

Jarenlang stonden de kerkfabrieken in voor het **behoud** en het **onderhoud**, en soms de **restauratie** van het kerkelijk materieel en immaterieel erfgoed, de gebouwen en de inhoud ervan, dus.

12 kerkfabrieken, dat zijn er meer dan 1, en dus moest er ook een **Centraal Kerkbestuur** (CKB) de coördinatie van de administratieve afhandeling (budgetten, meerjarenplannen, budget- en MJP wijzigingen en jaarrekeningen) overzien. Het CKB was dus eigenlijk een soort postbus voor de (Zwalmse) kerkfabrieken. Naar het einde van zijn bestaan evolueerde dit, onder impuls van voorzitter Dirk Remue, tot een meer begeleidende, maar ook uitvoerende en organiserende rol.

Door zijn unieke, en weinig benijdenswaardige, positie was Zwalm ook één van de eerste gemeenten die streefde naar een **kerkenbeleidsplan**. Eerst was er het **dekenaal plan**, waarin nog maar 2 kerken behouden werden voor de eredienst, en daarmee was ook de eerste stap gezet naar een fusie van de 12 Zwalmse parochies. Dat is geen sinecure (geweest), het samenbrengen van alles wat met de 12 verschillende kerkfabrieken te maken had. Ondertussen moesten we onze deken Raf Vermeulen

uitwuiwen, hij werd deken in Sint-Niklaas, en mochten we Patrick Derde als pastoor, en binnen de kerkfabriek als 'aangestelde van het bisdom' verwelkomen. Zo werd dan ook de **parochiale eenheid Oscar Romero** opgericht (een samenbrengen van de parochies van Horebeke, Ename, Mater, Nederename, Volkegem, Welden en Zwalm).

Net voor die fusie werd de kerk van Meilegem door de gemeente overgenomen om er een gemeenschapshuis van te maken en zo werd deze kerk aan de eredienst onttrokken (wat in de volksmond soms 'ontwijd' genoemd wordt).

Zo werd op 1 januari 2020 de 'nieuwe' kerkfabriek boven de doopvont gehouden. Een zuivere fusie was dit niet. De 11 andere parochies werden toegevoegd aan de parochie Alle Heiligen Nederzwalm-Hermelgem, aangezien momenteel de Alle Heiligenkerk als hoofdkerk van Zwalm gebruikt wordt.

Zo hielden de 'oude' kerkfabrieken én het CKB op te bestaan. Het nieuwe (kerk)bestuur van de kerkfabriek was echter bijna een kopie van het CKB, waarin de kerkfabriek van Alle Heiligen Nederzwalm-Hermelgem sterk (over?)vertegenwoordigd was. En zo spreken we nu van de **kerkfabriek Alle Heiligen Zwalm**, een passende naam voor een 'grote' verzameling van vroegere parochies.

En het **kerkbestuur** van de **kerkfabriek** had dit eerste jaar meteen haar handen vol. Plots was er de verantwoordelijkheid voor 11 kerken met een groepje van 5 mensen. Zij wierpen zich vol enthousiasme op deze taak, maar eerst moest alles van de oude kerkfabrieken verzameld, geïntegreerd en afgewerkt worden. Zo was er de afhandeling van de restauratie van Hundelgem, het afsluiten van (nieuwe) concessies voor zendmasten, en een resem onderhouds- en instandhoudingswerken aan verschillende kerken, maar ook enkele kapellen, die nog in eigendom zijn van de kerkfabriek.

Inderdaad, van rechtswege vallen alle **eigendommen** van de 12 oude kerkfabrieken (ook Meilegem, want de overname door de gemeente betreft alleen het kerkgebouw) nu onder het beheer van de nieuwe kerkfabriek. Dat is een aanzienlijk bezit, en dan zijn er nog enkele pastorieën in erfpacht, en ééntje wordt verhuurd, namelijk het Oscar Romerohuis.

En dan is er **plots** Covid-19, het Coronavirus, het roet in het eten of hoe je het beestje ook noemen wil. Meteen weer een aanpassingswerk om de vieringen op een veilige manier te kunnen laten doorgaan. De parochiale ploeg, de parochie-assistente Hilde Van de Velde, pastoor Patrick en de mensen van het kerkbestuur sloegen de handen in elkaar en slaagden daar wonderwel in. Maar... het beestje laat zich niet zomaar temmen en momenteel wachten we allemaal ongeduldig af tot we weer, samen, kunnen vieren in onze vertrouwde kerk(en)...

Maar geen vieringen betekent niet dat het kerkbestuur stil zit. Besprekingen met de gemeente, het bisdom, de budgetten, meerjarenplannen en eventuele

wijzigingen blijven de verantwoordelijkheid van dit groepje mensen, die we bij deze nog eens hartelijk willen danken voor en feliciteren met het geleverde werk... en het is nog niet af. Het **onderhoud** van de veelal oude gebouwen kost veel werk, en ook wat centjes.

En soms komen we er al eens mee in de pers, plezant toch?

Er staat nog heel wat te wachten dat op ons afkomt, de toekomst is onzeker en onduidelijk, maar we laten er ons niet door afschrikken. De weg is niet altijd gemakkelijk (geweest), sommigen vonden de aanpassingen te bruusk, maar de tijd leerde ons dat de beslissingen tot nu toe wel de juiste waren, en ondanks de onzekerheid kijken we hoopvol uit naar de toekomst, die misschien nog veel in petto heeft, wie weet...?

De vrijwilligers van de kerkfabriek Alle Heiligen Zwalm:

Het kerkbestuur:

voorzitter – Johan Vandendriessche

secretaris – Luc Van Vlaenderen

penningmeester – Luc De Keyser

leden – Magda Dujardin en Dirk Remue

met de zeer gewaardeerde steun van:

pastoor Patrick Derde en parochie-assistente Hilde Van de Velde.